

Obliczenia w chemii

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Chemia z elementami ochrony środowiska Edycja Wszystkie Jednostka organizacyjna Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej Poziom kształcenia Studia podyplomowe Forma studiów Stacjonarne Profil studiów Podyplomowe		Cykl dydaktyczny 2024/2025 Kod przedmiotu JCEOSSPS.P2.12993.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Studia podyplomowe Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie
Koordynator przedmiotu	Janusz Wolny, Maria Rajska	
Prowadzący zajęcia	Janusz Wolny, Maria Rajska	
Okres Semestr 2	Forma zaliczenia Zaliczenie Forma prowadzenia i godziny zajęć Zajęcia seminaryjne: 16	Liczba punktów ECTS 6

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest zapoznanie studentów z aktualnym stanem wiedzy w zakresie chemii ogólnej, nieorganicznej i elektrochemii.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	Student zna podstawowe pojęcia i prawa chemii.	CEOSSP_W01	Kolokwium
W2	Student zna podstawowe stany materii oraz prawa opisujące te stany.	CEOSSP_W01	Kolokwium
W3	Student posiada wiedzę z zakresu nomenklatury związków chemicznych oraz typów reakcji chemicznych.	CEOSSP_W01	Kolokwium
W4	Student zna różne sposoby wyrażania stężeń roztworów.	CEOSSP_W01	Kolokwium
W5	Student zna podstawy teorii roztworów elektrolitów (wraz z teorią dysocjacji elektrolitycznej) oraz potrafi zastosować opis ilościowy równowag w roztworach elektrolitów (wraz z tzw. regułą przekory).	CEOSSP_W01	Kolokwium
W6	Student zna podstawowe pojęcia dotyczące elektrochemii i korozji metali.	CEOSSP_W01	Kolokwium
W7	Student zna podstawowe zagadnienia dotyczące kinetyki reakcji chemicznej.	CEOSSP_W01	Kolokwium
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Student potrafi poprawnie opisać właściwości pierwiastków i związków chemicznych.	CEOSSP_U03	Kolokwium
U2	Student potrafi prawidłowo opisać podstawowe stany materii i wykonać obliczenia chemiczne.	CEOSSP_U03	Kolokwium
U3	Student potrafi poprawnie posługiwać się nazewnictwem związków chemicznych oraz potrafi układać równania reakcji chemicznych wraz z ustaleniem właściwych współczynników stechiometrycznych reagentów.	CEOSSP_U03	Kolokwium
U4	Student potrafi poprawnie prowadzić złożone obliczenia z zakresu stechiometrii i stężeń roztworów.	CEOSSP_U03	Kolokwium
U5	Student potrafi poprawnie prowadzić obliczenia z zakresu równowag w roztworach elektrolitów, określać wpływ czynników zewnętrznych na stan położenia równowagi reakcji.	CEOSSP_U03	Kolokwium
U6	Student potrafi poprawnie wykonać podstawowe obliczenia z zakresu ogniw elektrochemicznych i elektrolizy.	CEOSSP_U03	Kolokwium
U7	Student potrafi rozwiązywać podstawowe zadania z zakresu kinetyki reakcji.	CEOSSP_U03	Kolokwium
U8	Student potrafi korzystać z różnorodnych źródeł informacji w celu poszerzania wiedzy oraz potrafi angażować się w dyskusję.	CEOSSP_U01, CEOSSP_U03, CEOSSP_U04	Kolokwium
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Student rozumie potrzebę ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy z zakresu chemii.	CEOSSP_K01	Kolokwium
K2	Student potrafi pracować indywidualnie oraz w grupie (z wykorzystaniem różnorodnych źródeł informacji).	CEOSSP_K01, CEOSSP_K02	Kolokwium

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla modułu zajęć

W ramach modułu student będzie mógł w praktyce zweryfikować posiadaną wiedzę w zakresie treści programowych przedmiotu.

Nakład pracy studenta

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności
Zajęcia seminaryjne	16
Przygotowanie do zajęć	40
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć	80
Egzamin lub kolokwium zaliczeniowe	4
Dodatkowe godziny kontaktowe	20
Inne	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 180
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 16

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	- Nazewnictwo związków chemicznych. - Rodzaje reakcji chemicznych. Układanie i uzgadnianie równań reakcji. Reakcje utleniania i redukcji. Potencjały utleniająco-redukujące. Przewidywanie kierunku reakcji redoks. - Obliczenia stechiometryczne. Wzory empiryczne i rzeczywiste związków. Wydajność reakcji. - Sposoby wyrażania stężeń roztworów (stężenie molowe, procentowe, ppm, ułamek molowy). Przeliczanie stężeń. - Równowaga chemiczna. Reguła przekory. - Dysocjacja elektrolityczna (elektrolity mocne i słabe). Stała i stopień dysocjacji. - Autodysocjacja wody. Równowagi dysocjacji w roztworach wodnych. pH i pOH. - Kinetyka reakcji. - Ogniwa elektrochemiczne. Elektroliza.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, K1, K2	Zajęcia seminaryjne

Informacje rozszerzone

Metody i techniki kształcenia :

Praca grupowa, Kształcenie zdalne, Dyskusja

Rodzaj zajęć	Metody zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
Zajęcia seminaryjne	Kolokwium	Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest obecność na zajęciach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium pisemnego (zdobycie co najmniej 50% przewidzianych punktów).

Dodatkowy opis

Przedmiot ma charakter poznawczy i obejmuje aktualny stan wiedzy w zakresie chemii ogólnej, nieorganicznej i elektrochemii. Zajęcia prowadzone są on-line z wykorzystaniem różnych materiałów dydaktycznych.

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu

Student, który uczęszczał na zajęcia lecz nie otrzymał oceny pozytywnej z kolokwium w pierwszym terminie ma możliwość przystąpienia do zaliczenia w terminie poprawkowym. W takim przypadku student zobowiązany jest do zgłoszenia się do prowadzącego zajęcia w celu ustalenia terminu napisania kolokwium zaliczeniowego.

Sposób obliczania oceny końcowej

Ocena końcowa wynika z oceny z kolokwium. Aby uzyskać pierwszą ocenę pozytywną należy otrzymać minimum 50% z punktów przewidzianych na kolokwium.

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach

Zaległości powstałe na skutek nieobecności student jest zobowiązany nadrobić we własnym zakresie, korzystając z materiałów udostępnionych grupie przez prowadzącego oraz innych, własnych materiałów dydaktycznych.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Wiedza z zakresu chemii na poziomie licealnym.

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uczęszczanie na wszystkie zajęcia oraz aktywność. Obecność na zajęciach jest obowiązkowa. Każda nieobecność na zajęciach musi zostać zgłoszona prowadzącemu oraz usprawidliwiona. Nieobecność na połowie przewidzianych zajęć skutkuje brakiem zaliczenia, chyba, że zostanie przedłożone zaświadczenie usprawidliwiające powstałe nieobecności (np. zwolnienie lekarskie).

Literatura

Obowiązkowa

1. K.M. Pazdro, A. Rola-Noworyta - Akademicki zbiór zadań z chemii ogólnej, Oficyna Edukacyjna Krzysztof Pazdro, Warszawa 2013
2. A. Śliwa [praca zbiorowa] - Obliczenia chemiczne: zbiór zadań z chemii nieorganicznej i analitycznej wraz z podstawami teoretycznymi, Państwowe Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1979

Dodatkowa

1. Z. Galus - Ćwiczenia rachunkowe z chemii analitycznej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
CEOSSP_K01	rozumie potrzebę śledzenia rozwoju technologii oraz poszerzania wiedzy dotyczącej obszaru nauk ścisłych i technicznych, tak, by możliwe było planowanie swojego rozwoju zawodowego oraz dzielenia się wiedzą w sposób otwarty i zrozumiały dla innych
CEOSSP_K02	rozumie konieczność przestrzegania zasad etycznych i prawnych związanych z aktywnością w środowisku społeczeństwa komunikacyjnego (m.in. stosowanie praw autorskich i licencji)
CEOSSP_U01	posiada umiejętności pozwalające na wykorzystanie technologii informatycznych i dobór właściwych metod pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań
CEOSSP_U03	potrafi pozyskiwać informacje z różnych źródeł oraz integrować je z innymi dziedzinami w celu zdefiniowania i realizacji zadań dydaktycznych
CEOSSP_U04	potrafi uczyć się samodzielnie i potrafi korzystać z technik kształcenia zdalnego w systemie e-learning w celu podnoszenia swoich kwalifikacji
CEOSSP_W01	zna i rozumie zagadnienia z zakresu i szeroko rozumianych nauk ścisłych